

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ..... ๑๖๖
วันที่..... ๑๗ ก.พ. ๒๕๖๘
เวลา..... ๑๐.๕๕ น.

ส่วนราชการ กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๑๗๗

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๔/ ๗๗

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง สรุปเนื้อหาจากการฝึกอบรม

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามที่กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ได้กำหนดให้มีการพัฒนาความรู้ผ่านระบบ e-training ของกรม หรือ e-learning ของ ก.พ. จำนวน ๒ เรื่อง และทำสรุปบทเรียน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดตามแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ ปี ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑ นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าได้เข้าอบรมผ่านระบบ e-training ของกรม จำนวน ๑ เรื่อง ในหลักสูตรการวินิจฉัยข้อจำกัดดินเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน และอบรมผ่านระบบ e-learning ของ ก.พ. จำนวน ๑ เรื่อง ในหลักสูตรการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาของทั้ง ๒ หลักสูตร ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน ๒ ฉบับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

นางสาววารุณี อดิศักดิ์กุล

(นางสาววารุณี อดิศักดิ์กุล)

นักสำรวจดินปฏิบัติการ

เรียน ผอ.นผ.

เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวกรรณิสา สฤษฏ์ศิริ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน

๑๗ ก.พ. ๖๘

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางสาววารุณี นามสกุล อติศักดิ์กุล

ตำแหน่ง นักสำรวจดินปฏิบัติการ กลุ่ม นโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

อบรมออนไลน์ผ่าน URL: <https://learningportal.ocsc.go.th/learningspace>

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)

ตั้งแต่วันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

จากสถานการณ์และสิ่งต่างๆ ที่ทั้งโลกและประเทศไทยต้องเผชิญ ได้แก่ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ข้อมูลมหาศาลและมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมากบนโลกออนไลน์ และ ธุรกิจ การเงิน การค้าที่เปลี่ยนไป หรือที่เรียกว่า VUCA World คือ โลกอยู่ในสถานการณ์ของความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความสลับซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) การแก้ไขสถานการณ์เหล่านี้ คือ แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG

การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development) คือ การพัฒนาเพื่อตอบสนองความจำเป็นในปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการเข้าถึงสิ่งที่จำเป็นของคนรุ่นต่อไปในอนาคต การพัฒนาให้เกิดความสำเร็จ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการปกป้องสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความเชื่อมโยงและมีผลต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องพิจารณาเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมร่วมกันเสมอ โดยคำนึงถึงการขจัดความยากจนในทุกรูปแบบและทุกมิติ ด้วยการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีส่วนร่วมและมีความเสมอภาค การสร้างโอกาสสำหรับทุกคน การลดความไม่เท่าเทียม การเพิ่มมาตรฐานการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การผลักดันการพัฒนาสังคมที่เสมอภาค และมีส่วนร่วม และการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) 3 ระดับ คือ เป้าหมายหลัก 17 เป้าหมาย (ดังภาพที่ 1) เป้าหมายย่อย 169 เป้าหมาย และตัวชี้วัด 247 ตัวชี้วัด ซึ่ง เป้าหมายหลักสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 4 มิติ คือ ด้านสิ่งแวดล้อม (เป้าหมายหลักที่ 6 และ 12-15) ด้านสังคม (เป้าหมายหลักที่ 1-5) ด้านเศรษฐกิจ (เป้าหมายหลักที่ 7-11) และด้านบริหารจัดการ (เป้าหมายหลักที่ 16 และ 17) โดยมุ่งเน้นหลักในการพัฒนาต้องมีความยั่งยืนและสมดุล มีคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา นอกจากนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็น เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาประเทศ ในทุกระดับ รวมทั้งแผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้มีความ สอดคล้อง เป็นเอกภาพ และบูรณาการร่วมกัน

ภาพที่ 1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย

วิธีคิดที่ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน ได้แก่ การทำให้ดีขึ้น การใช้ให้น้อยลง การลดมลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนวิธี การทำด้วยความยุติธรรม และการรักษาสິงดีๆ ให้คงอยู่

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่มุ่งเน้นการพัฒนา 3 เศรษฐกิจไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) การนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การพัฒนาเศรษฐกิจที่พัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลเพื่อความยั่งยืน โดยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2564 ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งในประเทศไทยมีความเข้มแข็งภายในของประเทศด้านความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนั้นเป้าหมายของโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาใน 4 มิติ คือ 1) การเกษตรและอาหาร 2) การแพทย์และสุขภาพ 3) พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ และ 4) การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ความเชื่อมโยงของการพัฒนายั่งยืนกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG คือ มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนายั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เน้นวิธีการว่าควรทำอะไรเพื่อให้เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ขณะที่ การพัฒนายั่งยืน เน้นเป้าหมาย 17 ข้อ ว่าด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีอะไรที่ควรตระหนักและพัฒนาให้เกิดตามเป้าหมาย

- เศรษฐกิจชีวภาพ เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลัก SDGs ที่ 1, 2, 3, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15
- เศรษฐกิจหมุนเวียน เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลัก SDGs ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
- เศรษฐกิจสีเขียว เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลัก SDGs ที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

BCG in Action ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG ไปใช้

- การพัฒนาเชิงพื้นที่ เช่น ท่งกุลร้องไห้ มีการนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG ไปใช้ในเรื่องของการผลิต พันธุ์ข้าว การตลาด เป็นต้น

- Medical Hub ยกระดับสาธารณสุขและการแพทย์ในรูปแบบครบวงจร
- Innovative Industry ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมด้านต่างๆ เช่น อาหาร พลังงาน เคมีชีวภาพ
- การท่องเที่ยว เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงชุมชน วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และจุดเด่นของพื้นที่

แนวทางในการพัฒนาโครงการโดยใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG มีดังนี้

- 1 คำนึงถึงความโดดเด่น/บริบทของท้องถิ่น เช่น แม่ลาปลาเผา จังหวัดสิงห์บุรี
- 2 การบูรณาการเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 3 การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มาช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

4 การทำความเข้าใจปัญหา และตอบโจทย์ผู้ใช้งานได้อย่างแท้จริง

5 นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ใหม่ๆ ไม่ให้ซ้ำกับที่มีอยู่เดิม

โมเดลเศรษฐกิจ BCG มีหลายมิติ หลายด้าน ดังนี้

1 ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โมเดลเศรษฐกิจ BCG ช่วยเสริมสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืน ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติของประเทศไทยได้มีแนวทางในการปฏิบัติเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ 4 กลุ่ม คือ 1) บูรณาการคุณค่าและการจัดการโดยการมีส่วนร่วมทุกระดับ 2) อนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ 3) คุ้มครองสิทธิและแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) พัฒนาค่าความรู้และระบบฐานข้อมูล

2 ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ Soft Power

3 ด้านการเกษตร โมเดลเศรษฐกิจ BCG ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มความหลากหลาย เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และผลักดันสู่มาตรฐานเพื่อรายได้ที่ดีขึ้นของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตร โดยมีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนภาคเกษตรไทยไปสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งยกระดับผลผลิตสู่ มาตรฐานสูง ด้วยระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผลผลิต โภชนาการ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้าง รายได้สูง ด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร โดยมีแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง คือ 1) อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน 2) ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ การผลิตสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง 3) พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ และ 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

4 ด้านสุขภาพและการแพทย์ โมเดลเศรษฐกิจ BCG กับเรื่องอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการแพทย์ครบวงจร เช่น ช่วยผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยสร้างความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม ยกระดับมาตรฐานการผลิตและบริการทางการแพทย์เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนไทย สำหรับการวิจัยและการผลิตอุปกรณ์การแพทย์ และช่วยส่งเสริมธุรกิจและบริการที่ดำเนินการโดยคนไทย เพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งตนเองด้วยการวิจัยพัฒนาและผลิต ลดการนำเข้า สำหรับการวิจัยยา ผลิตภัณฑ์เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลในการดูแลสุขภาพ การให้บริการด้านการแพทย์ผ่านอินเทอร์เน็ตและสมาร์ทโฟน

5 ด้านพลังงาน โมเดลเศรษฐกิจ BCG ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรและชีวมวลเพื่อนำไปสู่ความมั่นคงทางด้านพลังงาน สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาเป็นวัสดุหรือสารเคมีที่มีคุณสมบัติเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

6 ด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โมเดลเศรษฐกิจ BCG ใช้ทุนทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างอัตลักษณ์ ให้ประเทศไทยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวคุณภาพอย่างยั่งยืน เช่น การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

ทำให้ทราบถึงที่มาและความสำคัญของโมเดลเศรษฐกิจ BCG ความเชื่อมโยงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตร ความหลากหลายทางชีวภาพ พลังงาน การท่องเที่ยว การแพทย์ และอื่นๆ

☒ ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

โมเดลเศรษฐกิจ BCG สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวางแผนการใช้ที่ดิน โดยใช้เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

เนื้อหาในบทเรียนมีรายละเอียดเยอะ บางประเด็นต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ วราณี อติศักดิ์กุล
(นางสาววราณี อติศักดิ์กุล)
ตำแหน่ง *นักสำรวจดินปฏิบัติการ*
 ผู้รายงาน
วันที่ 17 เดือน *กุมภาพันธ์* พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

.....
.....

ลงชื่อ..... *นายปรบพล ไชยวิริยะ*
(*นายปรบพล ไชยวิริยะ*)
ตำแหน่ง *ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน*
วันที่..... 6เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

นางสาววารุณี อดิศักดิ์กุล

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

(รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง)
ให้ไว้ ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

21

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)

1. ชื่อ นาย ก. น. น.
 2. นามสกุล น. น. น.

